

महाराष्ट्र शासन
ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग.
परिपत्रक क्र.जिपडा - 1088 / सीआर-155 / 05,
मंत्रालय, मुंबई : 400 032, दिनांक : ५ नोव्हेंबर, 1998.

- घाटा : 1. शासन परिपत्रक, ग्राम विकास विभाग क्र.पीआरसी-1077 / 3918 / 710(3)/बारा,
दिनांक 10 मे, 1978
2. शासन परिपत्रक, ग्रा.वि.वि.क्र.पीआरसी 1078/2570(1815)/12, दि.16 ऑक्टोबर 1979,
3. शासन परिपत्रक, ग्रा.वि.वि.क्र.पीआरसी 1086/सीआर 237/05, दि.18/11/1988
4. शासन परिपत्रक, ग्रा.वि.वि.क्र. पीआरसी 1086/339/सीआर 295/05, दि.23/2/1987
5. शासन निर्णय, ग्रा.वि.वि.क्र. विरडा 1090/70/55/05, दि.26 मार्च 1990
6. शासन परिपत्रक, ग्रा.वि.वि.क्र. जिपडा 1090/30/प्र.94/05, दि.27.2.91
7. शासन परिपत्रक, ग्रा.वि.वि.क्र. झेडपीई-1092/सीआर 159/05, दि.19.6.92,
8. शासन परिपत्रक, ग्रा.वि.वि.क्र. झेडपीई 1093/593/प्र.क्र.716/05, दि.23 डिसेंबर 1993
9. शासन परिपत्रक, ग्रा.वि.वि.व.ज.सं.वि.क्र. झेडपीई 1095/प्र.क्र.1020/05, दि.22 मार्च 1995.

परिपत्रक

पंचायत राज समितीने आपल्या 1976-77 च्या आठव्या अहवालात परि.1.10 व 2.2 मधील केलेल्या
शिफारसीच्या अनुषंगाने सर्व जिल्हा परिषदांनी र्वातून एकदा म्हणजे पुढील र्वाच्या कामकाजाची आखणी
करण्यापूर्वी आमसभा बोलावी असे आदेश वर प्रस्तावनेत अ.क्र.1 येथे उल्लेखिलेल्या परिपत्रकांद्वारे निर्गमित केले
आहेत. त्यानंतर अशा आमसभा बाबत वर प्रस्तावनेत नमूद केलेल्या परिपत्रकांद्वारे वेळोवेळी आदेश निर्गमित केले
असून एकत्रित संकलन करून सर्व समावेशक आदेश काढणे जरूरीचे असल्यामुळे सर्व जिल्हा परिषदा व पंचायत
समित्यांना पंचायत राज समितीच्या वर उल्लेखिलेल्या शिफारसीच्या अनुषंगाने आजतागायत काढलेल्या आदेशांचे
एकत्रिकरण करून पुढील प्रमाणे सूचना देण्यात येत आहेत. माहितीसाठी उक्त शिफारसीची प्रत सोबत जोडण्यात
आलेली आहे.

1. जिल्हा परिषदा व पंचायत समित्यांनी वर्षानुवर्षीय अथवा महत्वाचे पुढील वर्षाच्या कामकाजाची आखणी करण्यापूर्वी आगाऊ आमसभेस बोलवाव्यात. या आमसभेमध्ये मुख्यतः कोणते विषय घट्टीला घ्यावेत याविषयी आगाऊ सूचना सोपवत सवरय व इतर खासकरून मागवून घ्याव्यात व त्या अनुषंगाने त्या आमसभेचे कामकाज पुरे करावे. या आमसभा बोलवितांना अशी आमसभा पंचायत समित्यांनी जिल्हा परिषदाची आमसभेपूर्वी एक महिना आधी घ्यावी. व त्या सभेत झालेले निर्णय व लोकप्रतिनिधींनी केलेल्या सूचना जिल्हा परिषदेला कळवाव्यात. जिल्ह्याच्या सर्वांगीण विकासबाबतच्या विषयावर व कार्यक्रमावर व त्या अनुषंगाने आर्थिक तरतूदीबाबत सर्वसाधारणपणे घट्टी व्हावी. याबाबत पंचायत राज समितीने आपल्या आठव्या अहवालात परि. 1.10 व 2.2 मध्ये स्पष्टपणे विवेचन केले आहे. त्याचा विचार करून तसेच जिल्हा परिषदेच्या आमसभेमध्ये जिल्ह्यातील प्रत्येक पंचायत समितीकडून आलेल्या सूचनांचा विचार करून तद्संबंधी निर्णय घेऊन त्या अनुषंगाने जिल्हा परिषदेने आपला पुढील वर्षाचा कार्यक्रम निश्चित करावा.
2. जिल्हा पातळीवरील आमसभेस जिल्हा परिषदेद्वारे कार्यान्वित होणा-या योजनांशी संबंधित अधिका-यांना बोलाविण्यात यावे.
3. जिल्हा पातळीवरील सभेचे अध्यक्षस्थान कोणी स्विकारावे याबाबतचा निर्णय घेण्याचा अधिकार जिल्हा परिषदेच्या अध्यक्षास असेल.
4. ज्या पंचायत समिती क्षेत्रात 2 आमदार असतील तेथे आमसभेचे अध्यक्ष पद संबंधित पंचायत समिती क्षेत्रात जो आमदार जास्त क्षेत्राचे [Jurisdiction] प्रतिनिधीत्व करीत असेल त्याला देण्यात यावे.
5. आमदार, खारादार यांचा प्रचाराभला व दैनिक भत्त्यावरील खर्च जिल्हा परिषदेने स्वतःच्या उपमातून करावा. तसेच आमसभेस येणा-या जिल्हा परिषद व पंचायत समिती सदस्यांना दैनिकभत्ता व प्रवासभत्ता अनुज्ञेय राहिल. त्यासाठी खर्च जिल्हा परिषदेने स्वतःच्या उपमातून करावा. मात्र पंचायत समितीने आमसभेत बोलाविलेल्या सहकारी संस्थांचे प्रवाधिकारी आणि सामाजिक कार्यकर्ते इत्यादींना त्यांचा स्वतःचा खर्च स्वतःच करावा लागेल. या सभेत जिल्हा परिषदेच्या माजी सदस्यांना आमंत्रित करण्यास हरकत नाही. तथापि, त्यांनी स्वखर्चाने सभेस यावे. माजी जिल्हा परिषद सदस्यांना आमसभेस उपस्थित राहण्याकरीता कोणत्याही प्रकारचा भत्ता अनुज्ञेय असणार नाही.

6. आमसभा ही जिल्हा परिषदेची वैधानिक सभा नसून अतिरिक्त सभा आहे. म्हणून जिल्हा जिल्हा परिषदेच्या कामकाजाचे नियम लागू राहणार नाहीत. तथापि, जिल्हा परिषद योजना व कामे यांच्याशी ही सभा संबंधित असल्यामुळे सभा बोलाविले, हजेरी पत्रक ठेवणे इत्यादी बाबत जिल्हा परिषदेच्या सर्वसाधारण सभेत जी पद्धत अवलंबिली जाते तीच पद्धत त्या सभेच्या बाबतीत अवलंबण्यात यावी.
7. वार्षिक प्रशासन अहवाल मंजूर करत वेळी म्हणजे ऑक्टोबर महिन्यात आमसभा घेणे गैरसोईचे होते. जिल्हा परिषदेने वर्षातून एकदा त्यांना सोईस्कर होईल अशावेळी आमसभा बोलावावी. आमसभा केवळ घ्यावी हे ठरविण्याचा अधिकार संपूर्णपणे जिल्हा परिषदेला राहिल. हाच नियम पंचायत समितीच्या आमसभेला लागू होईल. पंचायत समितीची आमसभा पंचायत समितीच्या सभापतीच्या सल्ल्याने त्याचप्रमाणे सभापती व आमदार यांच्या सामंजस्याने ठरवण्यात यावी.
8. सदर आमसभांना संसद सदस्य व विधान सभा सदस्य यांच्याप्रमाणे विधान परिषद सदस्यांना आमंत्रित करण्यात यावे.
9. मुख्य कार्यकारी अधिकारी हे प्रशासक या नात्याने जेथे जिल्हा परिषदेचे काम पहात असतील तेथे त्यांनी जिल्हा परिषदेची आमसभा बोलावावी.
10. जिल्हा परिषद पंचायत समिती यांनी दरवर्षी नियमितपणे आमसभा बोलाविल्या नाहीत तर संबंधित विभागीय आयुक्तांनी आमसभा बोलाव्यात.
11. ज्या बैठकांना आमदार महोदयांनी उपस्थिती आवश्यक आहे अशा बैठका विधीमंडळ अधिवेशन काळात आयोजित करून नयेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(रा.का.पवार)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

सि,

1. सर्व जिल्हा परिषदेचे अध्यक्ष.
2. सर्व पंचायत समित्यांचे सभापती.
3. सर्व विभागीय आयुक्त.
4. सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी.
5. सर्व पंचायत समित्यांचे गट विकास अधिकारी.
6. ग्राम विकास व जलसंधारण विभागातील अधिकारी व कार्यासने.
7. अकर सचिव, का.क्र.57, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग.
8. निवड नस्ती, का.क्र.05, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग.